

În ceea ce privește studiile de lexicologie slavo-romine propriu-zise, o serie de lucrări au fost consacrate, în ultimii ani, mai ales influenței vechi sud-slave și celei rusești.

Împrumuturile vechi sud-slave în limba romină le este consacrată disertația autorului acestor rânduri⁴⁷, lucrare din care au apărut unele fragmente sub formă de articole⁴⁸. Autorul a publicat de asemenea un articol-program privind întocmirea unui dicționar etimologic al elementelor lexicale slave din limba romină, la care lucrează în prezent⁴⁹.

În același cerc de preocupări se înscrie articolul lui P. P. Panaitescu, *Urme din vremea orinduirii feudale în vocabularul limbii romine* (SCL, IX, 1958, nr. 2, pp. 159—173), în care se studiază o serie de cuvinte, de origine slavă sau de altă origine, întâlnite în documentele slavo-romine din secolele XIV—XV și în textele vechi românești (*pîrdalnic, hillean, viteaz, ohabnic, obroc, vorbă*). În afară de analiza concretă a sensurilor și etimologiei cuvintelor respective, trebuie reținută ideea autorului, potrivit căreia « cercetarea vechilor documente slave din Moldova și Țara Românească este de cel mai mare interes pentru dicționarul limbii romine, nu numai în privința « rominismelor » strecurate în textele slave, ci și pentru numele instituțiilor, nume slavone, care erau adoptate și de romini. Numele acestor instituții fac parte din limba romină » (p. 160).

În ceea ce privește influența limbii ruse asupra limbii romine, mai ales în epoca noastră, inițiativa aparține acad. Iorgu Iordan, cercetător atent și observator fin al limbii noastre contemporane, care a semnalat primul pătrunderea « sovietismelor » în limba romină⁵⁰. Astfel, în comunicarea prezentată la Academia R.P.R. în 1949, cu titlul *Influențe rusești asupra limbii romine*⁵¹, după ce face o scurtă prezentare a influențelor rusești mai vechi, începînd cu sec. al XVII-lea — al XVIII-lea, acad. Iorgu Iordan dă o bogată listă de cuvinte împrumutate sau calchiate din limba rusă în perioada de după 23 August 1944, împărțind pe acestea din urmă în calcuri lexicale și calcuri sintactice. Problema a mai fost reluată de autor cu exemple noi în articolul *Limba romină actuală* (LR, III, 1954, nr. 4, pp. 31—44) și ocupă un loc important în manualul pentru învățămînt superior *Limba romină contemporană* (București, ed. 1 — 1954, ed. 2 — 1956⁵²).

⁴⁷ Vezi autoreferatul disertației: *Слова древнеславянского происхождения в румынском языке*, Moscova, 1957. Cf. C. Oțobiciu, *Disertații pentru obținerea titlului de candidat în științele filologice, susținute în anul școlar 1956—1957*, LR, VI, 1957, nr. 5, pp. 80—81.

⁴⁸ *Названия родства и термины обращения славянского происхождения в румынском языке*, RSI, I, 1958, pp. 52—62; *Adjective de origine slavă în limba romină*, RSI, III, 1958, pp. 61—76; *Cîteva cerbe românești de origine slavă*, în *Omagiu lui Iorgu Iordan*, Ed. Acad. R.P.R., 1958, pp. 611—616; *Unele probleme de semantică ale celor mai vechi împrumuturi sud-slave în limba romină*, SCL, IX, 1958, nr. 3, pp. 351—377.

⁴⁹ *Вопросы составления этимологического словаря славянских заимствований в румынском языке*, RSI, II, 1958, pp. 115—131, și în versiune românească: *Problemele alcătuirii unui dicționar etimologic al împrumuturilor slave în limba romină*, SCL, IX, 1958, nr. 2, pp. 213—229.

⁵⁰ Fenomenul e amintit încă în *Limba romină actuală*, București, 1948, p. 476, n. 3.

⁵¹ Apărută în *Analele Academiei R.P.R.*, seria C, tom. I, mem. 4 (Buc. 1950) și în broșură separată. Vezi și articolul cu același titlu apărut în CV, I, 1949, nr. 4, pp. 24—25.

⁵² Vezi Partea I: *Lexicul*, cap. IV: *Componenta lexicului romînesc contemporan din punctul de vedere al originii lui istorice* și cap. V: *Schimbări în vocabularul limbii romine literare după 23 August 1944*.